

Przykładowe scenariusze spotów edukacyjnych realizowanych na potrzeby projektu pn. „Kompleksowa ochrona żubra w Polsce” realizowanego przez Szkołę Główną Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie

SPOT nr 1 – czas trwania 30 sekund

Napis początkowy:

Żubr jest gatunkiem parosolowym. Chroniąc go wspieramy bioróżnorodność.

Żubr idzie przez las, wchodzi na śródleśną polanę. Zjada różne gatunki roślin, traw i roślin motylkowych, następnie idzie dalej i robi kupę. Z tej kupy rosną rośliny.

PODPIS/LEKTOR: Żubry rozsiewają nasiona zjedzonych przez siebie roślin na odległość kilku kilometrów.

Na roślinach, które wyrosły siadają owady: pszczoła/trzmiel/motyl.

PODPIS/LEKTOR: Rozsiewanie nasion roślin zielnych wspomaga bioróżnorodność i pomaga zapylaczom.

Do kupy żubra podchodzi żuk leśny, podlatują muchy.

PODPIS/LEKTOR: Odchody żubra są pokarmem dla koprofagów - owadów i ich larw żywiących się odchodami.

Żubr idzie dalej i zaczyna pić wodę ze śródleśnego oczka wodnego, porośniętego roślinnością nadwodną. Żubr podnosi głowę, patrzy na wodę a z wody wyglądają oczy żaby, żaba wyskakuje z wody w szuwały. Po chwili po drugiej stronie oczka wodnego nadlatuje bocian czarny/zimorodek, który wyciąga z wody małą rybkę i zjada. Żubr patrzy przez chwilę i odchodzi. Po czym do oczka wodnego podchodzi wilk/jeleń/łoś/dzik z rodziną i spokojnie piją. Nadlatuje ważka i siada na szuwarach.

PODPIS/LEKTOR: Z wodopojów tworzonych dla żubra korzystają także inne zwierzęta. Oczka wodne są magazynami wody w lesie.

Perspektywa zmienia się, widzimy większy fragment lasu, potem cały kompleks leśny, pojawiają się granice i czerwona tabliczka z napisem Obszar NATURA 2000.

PODPIS/LEKTOR: Dla żubra mogą być tworzone obszary Natura 2000. Korzysta na tym cała przyroda danego obszaru.

Plansza końcowa.

PODPIS/LEKTOR: Chroniąc żubra wspieramy i chronimy ekosystemy.

Nazwa projektu i obowiązkowe logotypy (flagi).

SPOT nr 2 - czas trwania 30 sekund

Napis początkowy : W Polsce żyje na wolności ponad 2000 żubrów. To zwierzęta stadne a ich życie społeczne zmienia się wraz z porami roku.

Mapa Polski z zaznaczonymi stadami żubrów. Zoom na jedną z lokalizacji.

Zima – widzimy stado żubrów w miejscu dokarmiania. To śródleśna polana, na której umieszczony jest paśnik, bróg, koryto. Żubry jedzą, widać wyraźnie wyodrębnione różnice wieku i płci np. samice z młodymi, młodzież, dorosłe samce. Niektóre żubry jedzą a inne odpoczywają leżąc, jeszcze inne przepychają się w zabawie, kolejne stoją, inne liżą sól.

PODPIS/LEKTOR: Zimą stada żubrów skupiają się w miejscach dokarmiania.

Śnieg stopniowo znika, pojawiają się pierwsze oznaki wiosny, zielenieje trawa, pąki na drzewach, słońce, ptaki. Żubry odchodzą z miejsc dokarmiania. Znikają w lesie.

Wiosna - większe stado żubrów rozpada się na kilka ugrupowań- samice z cielętami i młodzieżą odchodzą w jedną stronę a dorosłe i młodoćiane byki odchodzą w inną. Grupa kawalerska młodych samców odchodzi razem, dorosły okazały byk odchodzi samotnie.

PODPIS/LEKTOR: Wraz z nadejściem wiosny duże ugrupowania żubrów rozpadają się na mniejsze stada. Samice z młodymi przebywają osobno. Przewodniczką stada jest doświadczona krowa. Dorosłe byki wędrują samotnie lub w grupach kawalerskich.

Nadchodzi lato. Widzimy samice żubra karmiące ubiegłoroczne cielęta. Ciężarna krowa oddala się i znika w zagajniku a po chwili wychodzi a za nią idzie nowonarodzone cielę, które dołącza z matką do stada i zaczyna ssać mleko.

PODPIS/LEKTOR: Cięża u żubrów trwa ok. 265 dni. Cielęta rodzą się zwykle od maja do września. Samice żubrów opiekują się cielętami wspólnie. Czasem młode są karmione przez krowę nie będącą ich matką.

Późne lato. Kilka samic z młodymi przebywają na łące obok lasu lub nad oczkiem wodnym. Do stada dołącza byk, wykonuje charakterystyczny gest flahmen – uniesienie górnej wargi wydłużając jednocześnie szyję z uniesioną głową, samiec z samicą odłączają się od stada i dochodzi do krycia (pokazane jest jak samiec skacze na samicę). Samiec odchodzi od stada, samica wraca do opieki nad cielęciem.

PODPIS/LEKTOR: Samiec żubra nie uczestniczy w wychowywaniu potomstwa. Dołącza do stada tylko na okres rui samic. Po zapłodnieniu opuszcza stado, wędrując w poszukiwaniu kolejnych samic gotowych do rozrodu.

Przychodzi jesień, widać zmianę koloru liści drzew, odlatują ptaki. Młode cielęta urosły. Aura zmienia na zimową a żubry zaczynają schodzić się do miejsc dokarmiania. Widać jak wędrują z różnych stron i łączą się w jedno stado w miejscu dokarmiania.

PODPIS/LEKTOR: Żubry zimą wychodzą z lasu w poszukiwaniu pokarmu. Często wędrują na pola zjadając i niszcząc uprawy np. rzepaku. Dokarmiamy żubry by zatrzymać je w lesie i ograniczyć szkody w uprawach.

Plansza końcowa. Nazwa projektu wraz z logotypami funduszy.

SPOT nr 3 - czas trwania 30 sekund

Plansza początkowa.

NAPIS/LEKTOR:

Opieka nad żubrami to praca przez cały rok.

Co robią SGGW i Lasy Państwowe aby chronić żubra?

ZIMA: Stado kilkunastu żubrów posila się przy paśniku/brogu/korycie, na polanie otoczonej lasem pokrytym śniegiem. Widać zróżnicowanie wieku i płci żubrów. Żubry rozchodzą się, podjeżdża traktor, z którego wysypywana jest marchew, buraki, siano.

PODPIS/LEKTOR: Dokarmiamy żubry zimą aby nie wychodziły na pole i nie zjadały upraw np. rzepaku.

LUB

PODPIS/LEKTOR: Dokarmiamy żubry aby zatrzymać je w lesie na zimę. Inaczej w poszukiwaniu pokarmu wychodziłyby na pola i zjadały oraz niszczyły oziminy.

1 żubr dostaje w sezonie średnio 2 tony siana.

Widać polanę z napełnionym korytem i sianem w paśniku, żubry jedzą. Po chwili znów rozchodzą się, koryto i paśnik są puste, żubry z daleka obserwują co się dzieje. Przyjeżdża traktor, wychodzi z niego człowiek w mundurze leśnika, z grabiami lub łopatą i sprząta polanę oraz miejsca wysypywania karmy.

PODPIS/LEKTOR: Czyścimy i dezynfekujemy miejsca dokarmiania aby pozbyć się chorób i pasożytów.

Traktor odjeżdża, koryto i paśnik znowu są pełne. Żubry przychodzą i jedzą. Widać jak z oddali obserwuje je przez lornetki grupka ludzi wyglądających na leśników. Jeden z nich notuje, inny robi zdjęcie.

PODPIS/LEKTOR: Liczymy żubry i monitorujemy ich stan zdrowia. Dokumentujemy nasze obserwacje. Dane o ich liczbie przekazujemy do redakcji Księgi Rodowodowej Żubrów prowadzonej nieprzerwanie od 1925 roku.
W 2020 roku było w Polsce 2316 żubrów.

Żubry znowu się nieznacznie oddalają i odpoczywają na skraju polany. Obserwatorzy podchodzą. Widać wśród nich weterynarza. Ludzie zbierają odchody żubrów, widać, że podnoszą coś z ziemi i chowają do pojemników.

PODPIS/LEKTOR: Zbieramy próbki do badań laboratoryjnych i naukowych. Bezinwazyjnie monitorujemy ogólny stan zdrowia stada.

WIOSNA: Zmienia się pora roku, topnieje śnieg, wychodzi słońce, zazielenia się trawa, przelatują ptaki i owady. Słychać śpiew ptaków. Żubry odchodzą z miejsca dokarmiania.
W jedną stronę samotny samiec, w inną krowy z młodymi.

PODPIS/LEKTOR: Wraz z nadejściem wiosny, przestajemy wykladać karmę a żubry chętnie wracają do lasu.

Z polany przenosimy się na nie zarośniętą jeszcze łąkę, po której jedzie traktor. Po przejechaniu traktora zaczynają rosnąć kwiaty i trawy. Przelatują owady, motyle, pszczoły oraz ptak drapieżny (kania, błotniak) lub bocian biały.

PODPIS/LEKTOR: Rekultywujemy łąki i siejemy rośliny zielne dla żubrów.

Przenosimy się do lasu, nad śródleśne oczko wodne. Stado żubrów spokojnie pije wodę, niektóre w niej stoją. Do oczka podlatują ptaki (bocian czarny/ zimorodek). Ptak wyciąga z wody małą rybkę i zjada ją. Widać skaczące żaby, latają ważki, widać roślinność wodną strefy ekotonowej. Żubry odchodzą do lasu. Pojawia się wilk/łoś/jeleń i zaczyna pić z oczka wodnego.

PODPIS/LEKTOR: Budujemy dla żubrów naturalne wodopoje, z których korzysta wiele innych gatunków zwierząt. Wspieramy dzięki temu bioróżnorodność.

Na jednym z drzew nad oczkiem wodnym widać flesz, zbliżenie na fotopułapkę zamieszczoną na drzewie.

PODPIS/LEKTOR: Obserwujemy żubry i inne gatunki i zbieramy o nich informacje dzięki fotopułapkom.

Nazwa projektu i obowiązkowe logotypy (flagi).

SPOT nr 4 - czas trwania 30 sekund

Plansza początkowa.

LATO:

Pora roku zmienia się na letnią. Widać letnią łąkę, po której przejeżdża traktor z kosiarką i kosi pozostawiając siano. Za nim wjeżdża kolejny z przyczepą zbiera siano na przyczepę i wyjeżdża z łąki.

PODPIS/LEKTOR: Płacimy lokalnym rolnikom za koszenie ich łąk i magazynujemy siano dla żubrów. Dzięki temu zwierzęta mają najlepsze jedzenie a rolnicy pracę i pieniądze.

Przenosimy się na śródleśną polanę. Widać samice z maleńkimi cielętami na zielonej polanie. Kadr oddala się. Po drugiej stronie lasu widać samca podążającego w stronę stada samic. Zbliżenie na samca, widać że ma on obrożę telemetryczną.

PODPIS/LEKTOR: Obserwujemy wędrówki żubrów dzięki specjalnym nadajnikom telemetrycznym. Obroże są bezpieczne i nie sprawiają żubrom kłopotu. Każdy może zgłosić obserwacje żubra poprzez naszą bezpłatną aplikację Obserwator Żubrów (pokazane zdjęcie aplikacji i napis z adresem do pobrania).

Przenosimy się z widzem do laboratorium, gdzie osoba w białym fartuchu patrzy przez mikroskop/ nalewa coś pipetą do probówek. Zaglądamy z widzem przez okular mikroskopu, gdzie widzimy (do wyboru) fragment jakiejś tkanki/ pasożyta/chromosomy/oocyty).

PODPIS/LEKTOR: W laboratorium badamy próbki od żubrów. Kolekcjonujemy nawet ich geny. W Banku Genów Żubra znajduje się obecnie ok. 3500 próbek.

JESIEŃ

Wracamy do lasu na polanę, pora roku zmieniła się na jesień, las nabiera jesiennych barw. Na niebie widać klucze odlatujących ptaków. Podjeżdża ciężarówka z logo projektu, żubr w drewnianej skrzyni ładowany jest wózkiem widłowym na przyczepę ciężarówki. Ciężarówka rusza. Zmienia się perspektywa i widzimy Polskę z góry, potem mapę Europy z podziałem na kraje. Na mapie Europy, pokazują się punkty gdzie wywożone były dotąd żubry z Polski. Trasa z Polski do punktu docelowego pokazana jest linią/ strzałką/linią przerywaną.

PODPIS/LEKTOR: Znajdujemy miejsca w kraju i za granicą gdzie przewożymy żubry aby wzbogacać i urozmaicać tamtejsze populacje.

Opadają liście robi się szaro, pada deszcz lub drobny śnieg. Widzimy stado żubrów podążających do miejsca dokarmiania. Żubry gromadzą się na polanie z paśnikiem i korytem.

Plansza końcowa z napisem.

KOSZT UTRZYMANIA ŻUBRÓW W POLSCE TO OKOŁO 8 MILIONÓW ZŁ ROCZNIE.

Nazwa projektu i obowiązkowe logotypy (flagi).

Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Fundusz Spójności

